

Ordføreren for Forslagsstillerne (*Rørdam*): Dette lille Lovforslag, som jeg skal anbefale til Tingets Velville, er let overskueligt. Det bestaar kun af een Paragraf og gaar ud paa, at der i Løbet af 5 Aar efter Lovens Ikrafttræden paa enhver Kirkegaard, hvor der ikke findes Lighus, skal opføres et saadant. Opførelsen paa hviler Kommunen, og Udgifterne afholdes af Statskassen og Kommunerne, hver med Halvdelen. Jeg skal ikke bruge mange Ord for at anbefale denne Sag. Jeg har gentagne Gange tidligere haft Lejlighed til at slaa til Lyd for denne Sag her i Tinget. Jeg tror, at enhver, der er kendt med Forholdene paa Landet, vil indrømme, at der er god Brug for saadanne Lighuse. Særlig for Smaafolk paa Landet er det ofte overordentlig vanskeligt, naar et af Familiens Medlemmer dør, at faa Liget anbragt. Den Gang, jeg praktiserede som Læge paa Landet, havde jeg Lejlighed til at erfare, til hvor stor Gene det var for Smaafolk, naar der kom Dødsfald i Familien. Jeg havde Lejlighed til at se, hvorledes man har maattet stille de døde hen paa de nærmeste Steder, paa Loftet, i Tørvehuset. Jeg har endog set, at nogle Folk en Gang havde lagt Liget af deres Barn i Spisekammeret, fordi der ikke var andre Steder til at bringe det. Der er saaledes ikke Tvivl om, at Opførelsen af Lighuse vil afhjælpe et stort Savn og yderligere blive et godt Middel i Kampen mod de smitsomme Sygdomme.

Der kan naturligvis diskuteres om, hvorvidt Lovforslaget skal have denne Form eller en anden, og de Udgifter, denne Sag forvolder, kunne tænkes fordelte paa forskellig Maade. Jeg har paa egne og Medforslagsstilleres Vegne foreslaaet, at Udgifterne skulle afholdes halvt af Statskassen og halvt af Kommunekassen, og at Kirkeejerne ere pligtige til at afgive Pladsen uden Vederlag. Er Pladsen paa Kirkegaarden ikke tilstrækkelig, kan den fornødne Jord eksproprieres. Man kunde ogsaa tænke sig den Form, at det var Kirketiendejeren, der var pligtig til at betale en vis Kvotadel, maaske Halvdelen. Naar vi have valgt denne Form, er det, fordi et lignende Forslag i sin Tid er fremsat af det ærede Medlem for Ringkøbing, den ærede Konseilspræsident, og det ærede Medlem for Løvel (A. Nielsen). Disse to ærede Medlemmer af dette Ting have i sin Tid indbragt et Forslag ganske ligelydende med dette og kæmpet drabeligt for at faa det ført igennem. Jeg tør

da antagelig gaa ud fra, at naar disse to indflydelsesrige Medlemmer af dette Ting i sin Tid have stillet et saadant Forslag, vil dette Forslag faa sin varmeste Støtte og Anbefaling fra disse to ærede Medlemmer.

Jeg skal med Formandens Tilladelse oplæse nogle faa Ord af de Udtalelser, det ærede Medlem for Ringkøbing (J. C. Christensen) brugte, da han stillede dette Forslag. Han stillede det som et Ændringsforslag til 2den Behandling af Lovforslaget om Foranstaltninger mod Udbredelsen af smitsomme Sygdomme, og de Udtalelser, jeg sigter til, staa i Tidenden for 1891—92 Sp. 3994: „Dette vort Forslag kunne vi ikke noksom anbefale Tingets Medlemmer og det af flere Grunde. Forholdene ude paa Landet ere jo, som de fleste af os vide, saadanne, at mange Smaafolk bo meget tarveligt, have megetsmaa og indskrænkede Lejligheder. Naar saadanne Smaafolk faa en smitsom Sygdom — den være mere eller mindre ondartet — paa Halsen, og der følger Dødsfald deraf, er det til stor Ulejlighed og Gene for dem, at de skulle have Liget liggende i lang Tid og ikke kunne komme af med det, da de have saa daarlig Plads; det er tidt Tilfældet, at de maa færdes i det samme Lokale, hvor Liget ligger, idet det tidt er helt umuligt at faa Liget lagt et afsides Sted, hvor man ikke netop skal færdes tidlig og silde. Oppe i det andet Ting blev der fremført et Eksempel paa, at en Smaamand maatte lægge et Lig ud i Tørvehuset, fordi han ikke havde Plads andre Steder“. Ligeledes gjorde det ærede Medlem for Ringkøbing opmærksom paa, at i Virkeligheden var det en Foranstaltning, som fremmede Sparsommelighed. Det var en økonomisk Foranstaltning for Folk ude paa Landet, idet de derved kom bort fra de store Begravelsesgilder, som i flere Henseender vare uheldige.

Det lykkedes ikke den Gang at faa Forslaget ført igennem, og naar det ikke lykkedes, var det, fordi det var stillet som et Ændringsforslag til Epidemiloven, det var ikke, fordi der fra nogen Side var Modstand mod selve Forslaget. Det blev tværtimod af forskellige fremhævet, at det var et godt Forslag, som egentlig burde fremmes. Men den daværende Justitsminister vilde ikke gaa ind paa det, fordi han mente, at det vilde hemme Gennemførelsen af Epidemiloven, idet det ikke hørte hjemme der. Og Ordføreren for det daværende Flertal vilde heller ikke gaa ind paa det. I den Anledning